

Heterogeeniset
pikkutiimit
keinona lisätä
toiminnallisuutta,
leikkiä ja
omatahtisuutta

Tiia Vitikainen
Martti Ahtisaaren koulu,
Kuopio

Mitkä pikkutiimit?
Miksi?
Ja miten?

“Otan rennosti,
mutta ilahdun aina kun asiat vähän
kuin vahingossa onnistuvat.

Joskus ne saattavat jopa lipsahtaa
kohtalaisesta hyvän puolelle.”

- Miika Nousiainen -

Miksi?

OPS: Perusopetuksen tehtävänä on

- myönteisen identiteetin rakentaminen
- osallisuuden edistäminen
- tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden edistäminen
- sosiaalisen pääoman kartuttaminen (ihmisten väliset yhteydet, vuorovaikutus, luottamus)
- eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Kuopion joustavan esi- ja alkuopetuksen periaatteet:

- pitkäkestoiset, heterogeeniset pikkutiimit
- toiminnallisuus ja leikillisuus
- omatahtisuus

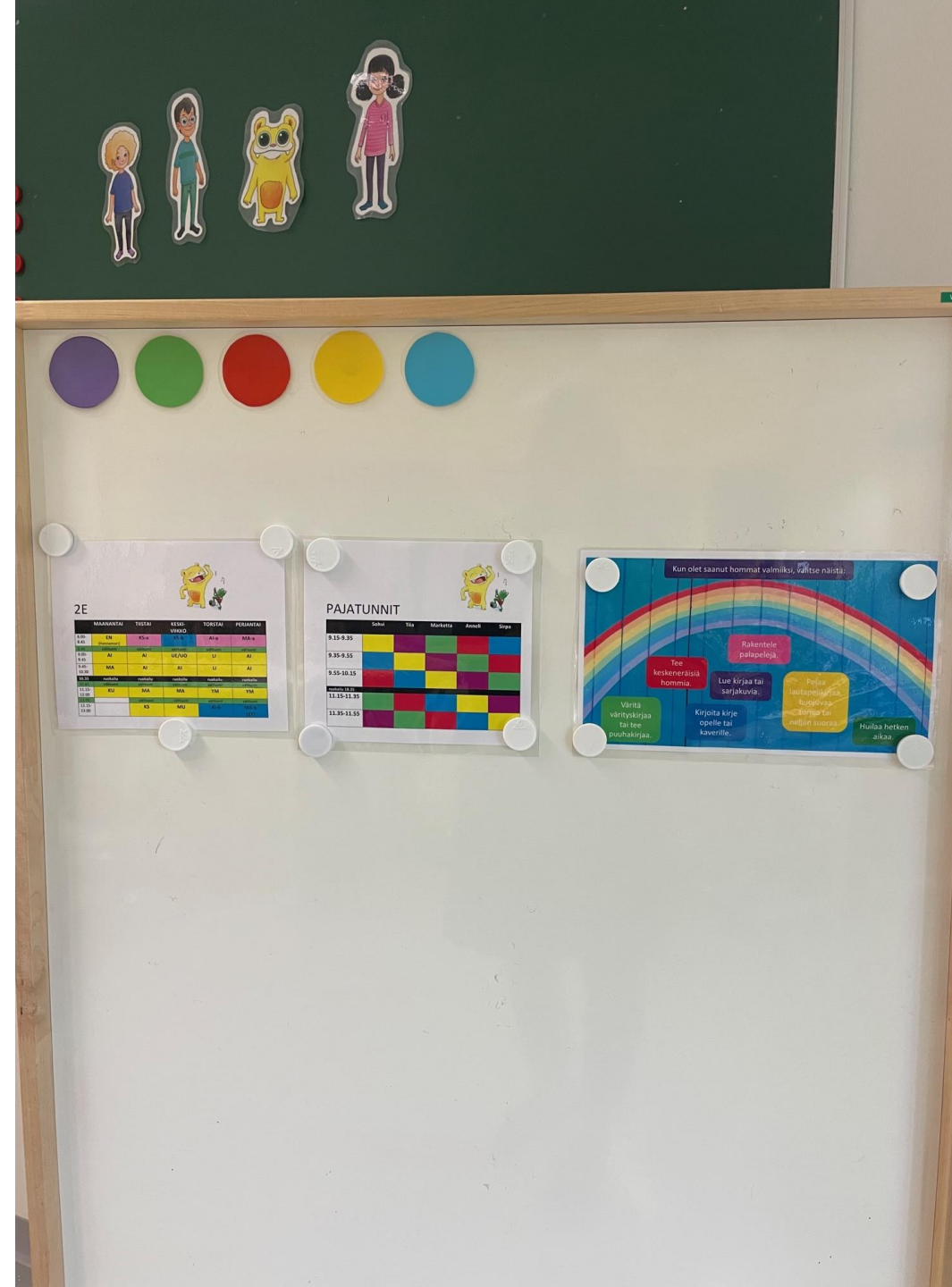
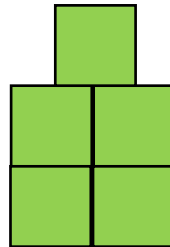
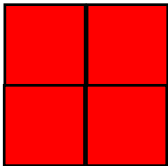
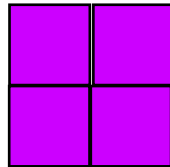
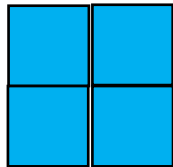
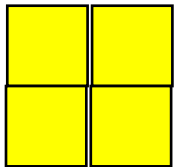
Restoratiivinen lähestymistapa

- Restoratiivisuus on kohtaamista, kuuntelua, yhteistyötä, ihmisten välisten suhteiden eheyttämistä ja sosiaalisten taitojen vahvistamista.
- Vuorovaikutus, dialogi ja yhteisten ratkaisujen etsiminen johtavat voimaantumiseen, oppimiseen ja vastuunottoon sekä rauhaan yksilöiden välillä ja yhteisöjen sisällä.

Pikkutiimipedagogiikka osana arkea

- väriryhmät
- heterogeenisuus
- istuma- ja jonojärjestys

Erilaisia toiminnan malleja

- oman luokan sisällä
- kahden yhteistyöluokan pajatunnit (2x 2. lk)
- eskayhteistö E&1 tai E&1&2 tai E&2
- kummiyhteistyö 1&5 ja 2&6
- neljän rinnakkaistason luokan pajat (2x 3. lk + 2x 4.lk)
- aiheen/teeman ympärille kootut pajaryhmät (MOK, liikuntapäivä, koulun tapahtuma)
- oppiainelähtöisesti kootut pajat (mukana kolme saman luokkatason opettajaa, joista jokainen opettaa yhtä ainetta)

Pikkutiimipedagogiikan hyötyjä opettajan näkökulmasta

- YHDENVERTAISUUS ja TASA-ARVOISUUS kaikissa luokan tilanteissa toteutuu varmemmin kun jokainen saa joskus ekana ja enemmän.
- Ison ryhmän TOIMIVUUS helpottuu. Liikunnassa, ulkokoulutunneilla, vierailuilla ryhmä on mahdollista jakaa nopeasti eri tehtäviin tai paikkoihin.
- YHTEISTYÖ helpottuu. Kaksi tai useampi samalla tavalla toimivaa ryhmää on helppo yhdistää.
- TIIMITYÖ, yhdessä suunnittelemisen ja tehtävien jakaminen keventävät omaa osuutta tuntien valmisteluissa.
- VERTAISOPPIMINEN ja RYHMÄTYÖTAITOJEN HARJOITTELU ovat arkipäivää. Pienet tuen tarpeet voi hoitaa tiimi.

Pikkutiimipedagogiikan hyötyjä opettajan näkökulmasta

- RESURSSIEN käyttö tehostuu. Pikkutiimissä toimiminen antaa mahdollisuuden käyttää erikoisiakin välineitä – ja sellaisia, joita ei riitä kaikille.
- HENKILÖKOHTAISTA AIKAA tukea tarvitsiville oppilaille on mahdollista löytää lisää kun pikkutiimit toimivat itsenäisesti.
- Pikkutiimin sisällä voi luontevasti ERIYTTÄÄ. Toiminnallisissa tehtävissä kaikkien ei tarvitse tehdä samaa määrää tehtäviä. Aikuisen työskennellessä esim. neljän oppilaan kanssa kerrallaan on helppo sopia mitä ja minkä verran kenenkin tulisi tehdä.
- Edistymisen havainnointi ja ARVIOINTI onnistuu kätevästi arjessa, oppituntien aikana.

Pajat yhteistoimintaluokan kanssa

	MAANANTAI	TIISTAI	KESKI- VIIKKO	TORSTAI	PERJANTAI
8.00-8.45	EN (Hannamari)	AI-a	AI-b	MA-a	KS-a
8.45	välitunti	välitunti	välitunti	välitunti	välitunti
9.00-9.45	AI	PAJA	UE/UO	LI	PAJA
9.45-10.30	MA	PAJA	AI	LI	PAJA
10.35	ruokailu	ruokailu	ruokailu	ruokailu	ruokailu
10.45	välitunti	välitunti	välitunti	välitunti	välitunti
11.15-12.00	KU	PAJA	MA	YM	PAJA
12.00		välitunti	välitunti	välitunti	välitunti
12.15-13.00		KS	MU	MA-b	KS-b (ET)

Kierto pajoissa

	Sohvi	Tiia	Marketta	Anneli	Sirpa
9.15-9.35					
9.35-9.55					
9.55-10.15					
ruokailu 10.35					
11.15-11.35					
11.35-11.55					

Pajatuokiot oppitunneiksi

Kaksi pajaa on yksi oppitunti.

Pajojen sisällöt vaihtelevat aiheesta ja kulloinkin parhaiten sopivista tehtävistä ja työpisteistä riippuen.

Oppitunnit tasautuvat jaksoittain.

Pikkutiimipedagogiikan hyötyjä oppilaan näkökulmasta

- SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY on sisällä rakenteessa. Aina on oma tiimi; jonossa, ruokapöydässä jne. Koskaan ei jää yksin.
- Tilaisuuksia VERTAISOPPIMISEEN on päivittäin, sitä tapahtuu valtavasti koko ajan.
- TOIMINNANOHJAUKSEEN ei aina tarvitse aikuisen apua. Oma tiimi auttaa ja ohjaa.
- SOSIAALISET TAIDOT ovat aidosti treenissä, sillä ryhmätyö- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan päivittäin.
- YHTEISTYÖTÄ hiotaan opettelemalla yhdessä sovittelemaan ja neuvottelemaan.

Pikkutiimipedagogiikan hyötyjä oppilaan näkökulmasta

- Mahdollisuus HENKILÖKOHTAISEEN TUKEEN lisääntyy. On enemmän tilaisuuksia saada yksilöllistä aikaa aikuisen kanssa.
- MOTIVAATIO lisääntyy, sillä vaihtelevat, toiminnalliset ja lyhyemmät opetustuokit auttavat jaksamaan.
- OMATAHTISUUS on myös sisäänrakennettuina pajatunteihin. Jokaisella on mahdollisuus tehdä asioita itselle sopiva määrä, sillä ajan tullessa täyteen tehtävä vaihtuu.
- VALINNAISUUS lisääntyy, sillä pienelle ryhmälle on helpompaa antaa vaihtoehtoja tai vapaavalintaisia osuuksia.
- LEIKILLISYYDELLE ja TOIMINNALLISUUDELLE on paljon tilaa ja mahdollisuuksia.

Pikkutiimit osaksi arkea

Innostu

Suunnittele

Kokeile

Reflektoi

